

نگاهی به روش های کاربردی در سنجش و ارزیابی اثرات زیست محیطی

توسعه پرورش آزاد ماهیان

جلال ولی الهی

گروه محیط زیست دانشگاه شهید رجایی لویزان

پست الکترونیکی مسئول مقاله: jvaliallahi@srttu.edu

خلاصه آگاهی از اثرات زیست محیطی توسعه پرورش آبزیان موضوعی بسیار مهم است که می تواند تنوع زیستی آبزیان را در ناحیه پرورش بر هم زده و موجب نابودی و انقراض نسل بسیاری از ماهیان شود. این موضوع مهم در کشور ما تاکنون بطور شایسته مورد توجه قرار نگرفته است. تاکنون بیش از ۲۰۰۰۰ گونه مختلف از ماهیان شناسایی شده اند. که فقط حدود ۱۰۰ گونه از آن ها بطور تجاری پرورش داده میشوند به دلیل اینکه در طی ۱۵ سال اخیر شدت و وضعیت تکنولوژیک تکثیر و پرورش آبزیان بسیار پیشرفت کرده است، کاربرد واژه فوق مترکم متداول شده است و به دنبال تعریف اولیه مترکم قرار گرفته است. پیامد زیست محیطی تکثیر و پرورش آبزیان به اشکال گوناگونی دیده میشود که شامل تضاد بین استفاده کنندگان، اختلال در رژیم های هیدرولوژیک، معرفی گونه های غیر بومی به محیط وحش و آلودگی منابع آب است. رشد سریع این صنعت باید بر مبنای موازین توسعه پایدار صورت گیرد در غیر این صورت منجر به تغییرات غیرقابل بازگشت و تأسف باری در کشور ما خواهد شد. روش های ارزیابی اثرات زیست محیطی برای محققان کشور ما تازگی دارد و هنگام برخورد با این موضوعات دچار سردرگمی می شوند که از کجا شروع کنند، به چه عواملی توجه کنند؟ و چه متغیرهایی را اندازه گیری کنند؟ به کدام معیارها پردازند؟ چه شاخص های بیولوژیک را به چه روش هایی مورد سنجش قرار دهند؟ در این مقاله برخی روش های کاربردی سنجش و ارزیابی شرح شده است.

کلمات کلیدی: اثرات زیست محیطی، پرورش آزاد ماهیان، روش های کاربردی ارزیابی